

Az autonómia új esélyei

Az autonómia és a kultúra alapvetően problematikus viszonyának elemzése az emberi civilizáció megjelenésének legelső fázisa óta ontológiai kérdések megválaszolását igénylik.

Kant ugyan rámutatott arra, hogy az emberek metafizikailag szabadok, de a szabad tettek megválasztásának joga nem írja felül a cselekedetekért való felelősségvállalást. Az állam és az autonómia közötti konfliktus során az egyén abban a pillanatban alul marad, amint elfogadja az alávetettséget. Eközben ontológiai – és nem erkölcsi – beágyazódása okán felelősségét el kellene ismernie, autonómiáját megteremtenie minden korban és időpontban, amikor ez csak lehetséges. A civilizált ember az önmaga által teremtett ontológiai paradoxon megoldatlansága miatt nem csupán kultúráját, művészi kreativitását veszítheti el, hanem saját identitását is.

A művészet ugyanakkor az autonómiateremtés egyik színtere. A Helikon mostani száma a művészi autonómia újraalkotásának egy radikálisan provokatív kísérletet mutatja be, amelynek művelődéstörténeti jelentőségét nyelvi eredetisége és poétikai változatossága igazolja.

Sőrés Zsolt az ontológiai anarchizmus egyik fő teoretikusának, Peter Lamborn Wilsonnak a poétikájáról és a hazai alternatív kulturális-művészeti élettel kialakult kapcsolatáról írt tanulmányt. Peter Lamborn Wilson, a New York-i Autonomedia szerkesztője, Hakim Bey néven írt műveiben az autonóm területek kialakításának alternatíváival, a technológiai-társadalmi változások természetével, a média és a művészet kritikájával foglalkozik. A második, *Nomadozófia* című témakörben Peter Lamborn Wilsonnak az iszlám történelem és kultúra emblematisztikus sajátosságait tárgyaló valamint az álom nyelvéről szóló metalingvisztikai műveiből válogattunk. Az *Utópia blues* részben René Balliger az ellenállás zenéjének szónikus térfoglalásáról, Hakim Bey a zene utópikus poétikájának és spiritualitásának megteremtéséről, Antal István Juszuf pedig a radikális művészet és az anarchia esztétikai és ontológiai kapcsolatáról értekezik. A harmadik, *Mai magyar autonómia-törekvések* című témakörben Kotun Viktor a budapesti házfoglalók tevékenységét, a squat-ideológia esélyeit foglalja össze. Galambos Attila tanulmánya a globalizáció által teremtett új nevelési helyzeteket veszi számba.

Szemle rovatunkban az ontológiai anarchizmus művelődéstörténeti hagyományából a klasszikus anarchista író, John Henry Mackay eredetileg 1891-ben megjelent *Az anarchisták* című regényének utolsó fejezetét közöljük. Hubert Kennedy és Peter Lamborn Wilson esszéi Mackay munkásságának szellemi hátterét vázolják.

Kötetünk autonómia-szövegeit SŐRÉS ZSOLT szerkesztette.

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

New Chances of the Autonomy

The analysis of the fundamentally problematic relationship between autonomy and culture requires an ontological standpoint since the beginning of human civilization. Although Kant emphasized that the human being is metaphysically free, the right to choose the action doesn't supersede the assuming of responsibility for it. During the conflict between state and autonomy, the individual succumbs himself in the moment he accepts his subjection to the state. Due to his ontological – and not moral – adaptation, he has to admit his responsibility, and has to establish his autonomy always and at any moment it is possible. As a consequence of the ontological paradox created by him, the civilized man may lose not only his culture and creativity, but also his identity.

Art is, however, a stage for the creation of autonomy. This issue of the *Helikon* presents a radically provocative experiment of the recreation of artistic autonomy whose importance in the history of culture is demonstrated by its linguistic geniality and poetical diversity.

Zsolt Sörös wrote a study about one of the main theoreticians of ontological anarchism, Peter Lamborn Wilson's poetics and its connection with the Hungarian alternative cultural-artistic life. Peter Lamborn Wilson is a member of the Autonomedia collective, one of the main North American publishers of radical theoretical works, especially in the anarchist tradition. He sometimes signs his works as Hakim Bey, and writes about alternative ways of creating autonomous zones, the nature of technological and social changes, as well as the critic of media and art. In the second topic, called *Nomadosophy*, we present a selection of Peter Lamborn Wilson's metalinguistic essays concerning the emblematic particularities of Islamic history and culture, and the language of dream. *The Utopian Blues* includes a work by René Balliger about the sonic conquest of the music of resistance, and a study of István Juszuf Antal about the esthetical and ontological connection between radical art and anarchy. In the third part, *Autonomy Endeavors in Today's Hungary*, Viktor Kotun presents the activities of squatters in Budapest, and the chances of the squat-ideology. Attila Galambos takes into account the new educational situation created by the globalization.

In the review column, we publish the last chapter of classic anarchist writer, John Henry Mackay's novel, *The Anarchists*, published first in 1891. This constitutes a part of the ontological anarchism's cultural-historical tradition. Hubert Kennedy's and Peter Lamborn Wilson's essays concern the spiritual background of Mackay's work.

The autonomy-texts were edited by ZSOLT SÓRÉS.

THE EDITORIAL BOARD

Les nouvelles chances de l'autonomie

En voulant analyser le lien fondamentalement problématique entre l'autonomie et la culture, l'on a toujours dû affronter des questions ontologiques. Bien que Kant ait montré que les hommes sont métaphysiquement libres, le droit au choix des actions libres ne peut pas être plus fort que la responsabilité des actions. Si l'individu, posé dans le conflit entre l'état et l'autonomie, accepte la subordination, il doit succomber. Cependant, du point de vue ontologique – et non pas moral – il devrait reconnaître sa responsabilité et créer son autonomie dans toute époque et tout moment possibles. A cause du paradoxe ontologique créé par lui-même, ce ne sont pas seulement sa culture et sa créativité artistique que l'homme civilisé risque de perdre, mais aussi son identité.

Mais l'art est aussi un lieu où l'on a la possibilité de créer son autonomie. Ce numéro de la revue *Helikon* se propose d'en présenter une tentative radicalement provocative, dont l'importance d'histoire culturelle est justifiée par son originalité linguistique et sa variété poétique.

L'étude de Zsolt Sörös traite de la poétique de Peter Lamborn Wilson, l'un des théoriciens les plus importants de l'anarchisme ontologique, et de ses rapports avec la vie culturelle alternative en Hongrie. Peter Lamborn Wilson, rédacteur de l'Autonomedia de New York, dans ses œuvres écrites sous le pseudonyme de Hakim Bey, s'occupe des alternatives de la création des zones autonomes, de la nature des changements technologiques et sociaux, mais aussi de la critique des médias et de l'art. Dans la

Partie « Nomadosophie », nous avons choisi des textes de Peter Lamborn Wilson traitant des spécificités emblématiques de la culture et de l'histoire islamiques et des œuvres métalinguistiques parlant du langage du rêve. Dans la Partie « Le Blues Utopique », René Balliger écrit sur l'expansion sonore de la musique de la résistance, Hakim Bey présente comment créer la poétique utopique et la spiritualité de la musique, et István Juszuf Antal traite de la relation ontologique et esthétique de l'art et de l'anarchie. Dans la troisième partie, Viktor Kotun rend compte de l'activité des squatteurs de Budapest et des chances de l'idéologie du squat. L'étude d'Attila Galambos évalue les nouvelles situations éducationnelles créées par la mondialisation.

Dans notre rubrique « Revue », nous publions un texte de la tradition de l'anarchisme ontologique, le dernier chapitre du roman intitulé « Les Anarchistes » de John Henry Mackay (1891). Les essais de Hubert Kennedy et Peter Lamborn Wilson nous esquissent l'arrière-plan spirituel de l'œuvre de cet écrivain anarchiste classique.

Les textes traitant de l'autonomie sont rédigés par ZSOLT SÓRÉS.

LE COMITÉ DE RÉDACTION

